

Kehtestatud TTÜ nõukogu 19.02.2013 määrusega nr 3
Muudetud TTÜ nõukogu 17.12.2013 määrusega nr 14
Muudetud TTÜ nõukogu 20.05.2014 määrusega nr 4

Tallinna Tehnikaülikooli õppekorralduse eeskiri

Määrus kehtestatakse Tallinna Tehnikaülikooli põhikirja § 7 lg 1 punkti 17 alusel.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Ülesanne ja reguleerimisala

- (1) Tallinna Tehnikaülikooli õppekorralduse eeskirjaga (edaspidi eeskiri) sätestatakse õppekorralduse nõuded, reeglid ja normid TTÜ-s kõigil kõrgharidusastmetel kõikides õppevormides.
- (2) Rektoril on õigus kehtestada eeskirja täpsustavaid õigusakte.

§ 2. Mõisted

- (1) Statsionaarne õpe on õppevorm, mille puhul toimub igapäevane õppetöö.
- (2) Kontaktõpe on õpiväljundite saavutamiseks õppekeskkonnas (sealhulgas e-õppes) toimuv õppetöö loengu, seminari, praktikumi, laboratoorse töö või harjutustunni vormis, milles osalevad nii üliõpilane kui õppejõud.
- (3) Kaugõpe on õppevorm, mille puhul õppetöö toimub sessiooniti, rõhk on üliõpilase iseseisval õppetööl. Üliõpilaste kontaktõpe on korraldatud paindlikult, arvestades eelkõige töötavate üliõpilaste vajadusi.
- (4) Õppe nominaalkestus (nominaalne õppeaeg) on õppekavaga määratud õppeaeg õppeaastates, mis kuulub selle õppekava täitmiseks nominaalkoormusega (30 EAP semestris) õppimisel.
- (5) Õppeinfosüsteem (edaspidi ÕIS) on TTÜ ametlik õppekorralduse infovahetuskeskkond, kus muu hulgas toimub õppetööd puudutavate andmete kogumine, töötlemine ja säilitamine ning informatsiooni edastamine.
- (6) Tasuline õpe on õpe, mille puhul üliõpilane hüvitab õppekulud ülikooli määratud mahu.
- (7) Tasuta õpe on õpe, mille puhul üliõpilaselt ei nõuta õppekulude hüvitamist.
- (8) Õppeteenustasu on õppekulude hüvitamise määr, samuti eksterni ja täiendusõppuri tasu määr.
- (9) Õppekoht on õppekorralduse ajalise arvestamise ühik, mis moodustatakse üliõpilase vastuvõtul õppekavajärgseks nominaalkestuseks.
- (10) Õpiväljundid on õppimise tulemusel omandatavad teadmised, oskused ja hoiakud, mis on kirjeldatud õppekava, mooduli või õppeaine läbimiseks vajalikul miinimumtasemel.
- (11) Õppekava on õppe alusdokument, mis määrab muu hulgas õppe eesmärgid, õppe nominaalkestuse ja mahu ning õppeainete loetelu koos nende mahuga.
- (12) Õpingukava on üliõpilase poolt eelseisvaks semestriks deklareeritud õppeainete loend, mida ta kohustub õppima. Õpingukavadega määrab üliõpilane õppekava läbimise individuaalse tee semestrite kaupa.
- (13) Tüüpõpingukava on õppekava õppeainete soovituslik jaotus semestrite kaupa nominaalse õppeajaga lõpetamiseks.
- (14) Välisõpe on TTÜ üliõpilase ajutine õppimine/praktika väljaspool Eestit või mõnes teises Eesti kõrgkoolis.
- (15) Euroopa ainepunkt (EAP) on õppe mahu arvestamise ühik. 1 EAP vastab 26 tunnile üliõpilase poolt õppeks kulutatud tööle.
- (16) Õppeaine deklareerimine on õppeaine valimine õpingukavasse.

(17) Õppuri kood on õppuriks saamisel õppurile omistatav numbritest ja tähtedest koosnev õppuri tunnus. *(lisatud TTÜ nõukogu 20.05.14 määrusega nr 4)*

§ 3. Õppekorralduse üldised alused

- (1) TTÜ-s toimub tasemeõpe rakenduskõrgharidusõppes, bakalaureuseõppes, magistriõppes, bakalaureuse- ja magistriõppe integreeritud õppekavadel põhinevas ehitusinseneriõppes (edaspidi inseneriõppes) ning doktoriõppes.
- (2) Õppetöö toimub õppekavade alusel. Õppekavale esitatavad nõuded, selle koostamise, avamise, hoidmise, muutmise ja sulgemise tingimused ning kord on sätestatud TTÜ õppekava statuudis.
- (3) Korralduslikult toimub õpe statsionaarses ja kaugõppe vormis.
- (4) Õppetöö toimub ainesüsteemis. Ainesüsteem on õppesüsteem, kus õppur õpib õppeaineid enda poolt koostatud õpingukavade alusel, arvestades õppeainetele kehtestatud eeldusõppeainete nõudeid.
- (5) Õppetöö toimub kontaktõppe, tööpraktika ja iseseisva töö vormis.
- (6) Üliõpilaste osalemine seminarides, harjutustundides, praktikumides ja õppepraktikal on kohustuslik. Lisaks on rakenduskõrgharidusõppe, bakalaureuseõppe ja inseneriõppe statsionaarse õppe üliõpilastele esimesel õppetööst osavõtu semestril loengutes osalemine kohustuslik. Meresõiduohutuse seadusega reguleeritud õppekavadel õppivatele üliõpilastele on loengutes osalemine kohustuslik kogu õppeperioodi vältel. *(muudetud TTÜ nõukogu 20.05.14 määrusega nr 4)*
- (7) Kontaktõpe toimub tunniplaani alusel. Tunniplaani koostatakse tüüpõpingukavast lähtudes. Tüüpõpingukava koostatakse rektori kehtestatud korras.

§ 4. Akadeemiline kalender

- (1) Ajaliselt on õppetegevus jagatud õppeaastateks. Iga õppeaasta koosneb kahest semestrist (sügis- ja kevadsemester). Üks semester sisaldab 16 nädalat kontaktõpet, kolm nädalat põhieksamisessiooni ning lisaeksamisessiooni pikkusega vähemalt üks nädal. Semester võib olla jagatud lühemateks õppetsüklikeks, näiteks poolsemestriteks. Sügissemestri kontaktõppe algus on esimesele septembrile lähimal esmaspäeval. Sügissemestri hulka arvestatakse jõuluvaheaeg.
- (2) Sügissemestrile eelneb eelnädal, mille jooksul toimuvad esimese õppeaasta üliõpilastele TTÜ-d ja õppekorraldust tutvustavad loengud.
- (3) Õppekorralduse ajaliseks aluseks on akadeemiline kalender, mille kinnitab rektor TTÜ nõukogu õppekomisjoni ettepanekul. Akadeemiline kalender koostatakse igaks õppeaastaks hiljemalt eelneva õppeaasta detsembri lõpuks. Akadeemilises kalendris näidatakse muu hulgas kuupäevaliselt õppeaasta ning iga semestri algus ja lõpp ning iga semestri punase joone päev. Punase joone päev on ajaline piir, milleni võib toimuda õppetegevusega seotud liikumine (õppekava vahetamine, akadeemilisele puhkusele jäämine omal soovil jne).
- (4) Eelmise õppeaasta lõpu ja järgmise alguse vahele jääb suvevaheaeg pikkusega vähemalt kaheksa nädalat.

§ 5. Õppurid ja õppuriks saamine

- (1) TTÜ õppurid on:
 - 1) TTÜ üliõpilased;
 - 2) külalisüliõpilased;
 - 3) eksternid;
 - 4) täiendusõppurid.
- (2) TTÜ üliõpilane on TTÜ liikmena üliõpilasregistrisse kantud (immatrikuleeritud) isik, kes õpib tasemeõppekava alusel.
- (3) Üliõpilaseks immatrikuleerimine toimub vastavalt üliõpilaste vastuvõtueeskirjas sätestatudle.
- (4) Üliõpilasel on kohustus kontaktandmete muutumisel muuta neid viivitamatult ÕIS-s.

- (5) Endisi üliõpilasi võib taasimmatrikuleerida (ennistada). Taasimmatrikuleerimine toimub käesoleva eeskirja paragrahvis 8 nimetatud vabade õppekohtade täitmise konkursi tingimuste alusel.
- (6) TTÜ külalisüliõpilane on teises kõrgkoolis immatrikuleeritud üliõpilane, kes õpib TTÜ-s tema valitud või lepinguga määratud õppeaineid. Külalisüliõpilaseks vastuvõtmise otsustab õppeprorektor.
- (7) Külalisüliõpilased võivad õppida TTÜ-s riikide- või kõrgkoolidevaheliste lepingute, sh Eesti Vabariigi avalik-õiguslike ülikoolide vahelise lepingu alusel või omal algatusel. Külalisüliõpilaste õpingute korra kehtestab rektor.
- (8) Ekstern on isik, kellel on võimalik sooritada õppekavajärgseid eksameid ja arvestusi ning kaitsta lõputööd või sooritada lõpueksamit, osalemata korralises õppetöös. Ekstern ei ole üliõpilane. Eksterniks arvamistest võib TTÜ keelduda, kui isikul on TTÜ ees rahalisi võlgnevusi.
- (9) Täiendusõppurite staatus ja õppekorraldus on reguleeritud TTÜ nõukogu kehtestatud täiendusõppe korras.
- (10) Õppuri kood moodustub järgmiselt: *(lisatud TTÜ nõukogu 20.05.14 määrusega nr 4)*
- 1) üliõpilased ja eksternid – vastuvõtuaasta kaks viimast numbrit (kaks sümbolit), järjekorranumber vastuvõtuaastal (neli sümbolit), õppekava koodi täheline osa;
 - 2) külalisüliõpilased - vastuvõtuaasta (kaks sümbolit), unikaalne järjekorranumber vastuvõtuaastal (neli sümbolit), teaduskonna tähis ja külalisüliõpilase tähis V;
 - 3) täiendusõppur – vastuvõtuaasta (kaks sümbolit), unikaalne järjekorranumber vastuvõtuaastal (neli sümbolit), avatud ülikooli kood CT ning täiendusõppuri tähis F, üliõpilasel aine korduvdeklareerimisel täiendusõppurina on lõpus üliõpilase teaduskonna tähis.

2. peatükk

ÕPPEKOORMUS, ÕPPEKOHAD JA ÕPPEKULUDE HÜVITAMINE

§ 6. Õppekoormus

- (1) Nominaalkoormus semestri kohta ehk õppekava kohaselt semestris täitmisele kuuluv õppe maht on 30 EAP-d.
- (2) Üliõpilane võib õppida täis- või osakoormusega.
- (3) Üliõpilane määrab TTÜ-sse immatrikuleerimisel või taasimmatrikuleerimisel oma täis- või osakoormusega õppimise esimesel õppeaastal.
- (4) Täiskoormusega õppes peab üliõpilane iga õppeaasta lõpuks koguma kumulatiivselt oma õppekava ainetest vähemalt 22,5 EAP iga õppetööst osa võetud semestri kohta alates viimasest immatrikuleerimisest.
- (5) Osakoormusega õppes peab üliõpilane iga õppeaasta lõpuks koguma kumulatiivselt oma õppekava ainetest 15–22 EAP, iga õppetööst osa võetud semestri kohta alates viimasest immatrikuleerimisest.
- (6) Iga õppeaasta lõpul määrab ülikool üliõpilase õppekoormuse järgmiseks õppeaastaks eelneva õpiaja tulemuste alusel.
- (7) Doktorioõppes õppivale üliõpilasele (doktorandile) määratakse õppekoormus õppeaasta lõpul toimival atesteerimisel.
- (8) Õppekoormuse muutumisel viiakse üliõpilane üle täiskoormusega õppes osakoormusega õppesse või vastupidi.

§ 7. Üliõpilase kohustused koormusnõuete täitmisel

- (1) Rakenduskõrgharidusõppe, bakalaureuseõppe ja inseneriõppe statsionaarse õppe üliõpilane peab esimesel õppetööst osavõtu semestril deklareerima ja õppima kõiki tüüpõpingukavas ette nähtud esimese semestri kohustuslikke õppeaineid, välja arvatud juhul, kui ta on need õppeained varem läbinud. Põhjendatud juhtudel on dekaanil/õppeasutuse direktoril õigus üliõpilase avalduse alusel lubada õppeaine deklareerimata jätmist.

- (2) Esimese õppetööst osavõtu semestri jooksul peab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud üliõpilane sooritama eksameid ja arvestusi vähemalt 15 EAP ulatuses oma õppekava õppeainetest. Oma õppekava õppeainete hulka arvatakse ka vabaõppe moodulisse valitud õppeained, kuid mitte rohkem õppekavas ette nähtud vabaõppemooduli mahust.
- (3) Semestrikoormuse täitmisel ei arvestata varasemate õpingute ja töökogemuse kaudu arvesse võetud ainepunkte.
- (4) Välisriigi õppeasutuses õppides ja sellele järgneval semestril peab üliõpilane sooritama oma õppekavasse sobivaid õppeaineid semestris vähemalt 15 EAP mahus.
- (5) Iga õppeaasta lõpuks peab tasuta õppiv üliõpilane täitma täiskoormusega õppimise nõude, tasulises õppes õppiv üliõpilane vähemalt osakoormusega õppimise nõude. Üliõpilased, kes ei ole iga õppeaasta lõpuks täitnud vähemalt osakoormusega õppimise nõuet, eksmatrikuleeritakse edasijõudmatuse tõttu.
- (6) Inseneriõppekava ja pikema kui kolmeaastase nominaalse õppeajaga rakendus- kõrgharidusõppe õppekava alusel õppiv üliõpilane peab sooritama õpingutest osavõtu viienda semestri lõpuks kahe esimese semestri tüüpõpingukavas olevad õppekavaga määratud alusõppe mooduli õppeained.
- (7) Meresõiduohutuse seadusega reguleeritud õppekava alusel õppiv üliõpilane peab sooritama aastase meresõidupraktika alguseks kõik eelnenud semestrite tüüpõpingukava õppeained ja praktikad. Tüüpõpingukava järgsete õppeainete ja praktikate sooritamata jätmisel üliõpilast meresõidupraktikale ei lubata. (*lisatud TTÜ nõukogu 20.05.14 määrusega nr 4*)

§ 8. Õppekohad

- (1) Üliõpilane saab õppida ainult õppekoha olemasolul.
- (2) Õppekohad luuakse ja täidetakse vastuvõtu käigus. Immatrikuleerimisel eraldatakse üliõpilasele õppekoht, millel on nominaalajaks ette nähtud semestrite limiit (SEL) vastavalt nominaalsele õppeajale. Õppekoht vabaneb, kui õppekohal õppinud üliõpilane eksmatrikuleeritakse enne nominaalaja lõppu.
- (3) Vabanenud õppekohtade täitmiseks korraldatakse teaduskonnas/õppeasutuses enne iga semestri algust konkurss.
- (4) Konkursil võivad osaleda kõik isikud, kes:
- 1) on varem immatrikuleeritud samale õppeastmele;
 - 2) on täitnud õppe alustamise tingimused samal õppekaval;
 - 3) on kogunud selle õppekava õppeainetest või sinna sobivatest õppeainetest vähemalt 30 EAP, va doktoriõppes;
 - 4) ei ole samal õppeastmel õppides ületanud nominaalaja;
 - 5) ei oma õppeteenustasu võlgnevust.
- (5) Konkursil eelistatakse paremate õppetulemustega isikuid. Vajadusel kehtestab konkursile täpsustavad tingimused teaduskond/õppeasutus.
- (6) Edasijõudmatuse ja õpingutest mitteosavõtu tõttu eksmatrikuleeritud endine üliõpilane võib osaleda konkursil mitte varem kui ühe semestri möödumisel eksmatrikuleerimisest.
- (7) Ebaväärika käitumise tõttu eksmatrikuleeritud endine üliõpilane võib osaleda konkursil mitte varem kui ühe aasta möödumisel eksmatrikuleerimisest.
- (8) Kandidateerida saab õppekohale, mille SEL on piisav nominaalkoormusega õppides nominaalajaga lõpetamiseks.
- (9) Õppekohale eraldatud SEL-i vähendatakse ühe võrra pärast iga õppetööst osavõtu semestrit. Üliõpilase akadeemilise puhkuse ajal ja välisriigi õppeasutuses õppimise ajal SEL ei vähene, st tema õppimise aeg pikeneb selle aja võrra, juhul kui välisriigis õppimise ajal ning sellele järgnenud semestril on sooritusi vähemalt 15 EAP mahus semestri kohta. Kui sooritusi on vähem, loetakse välisõppes oldud aeg õppetööst osavõtu semestriks.

§ 9. Õppevormi vahetamine, peaeriala valik ja vahetamine

- (1) Üliõpilased võivad taotleda üleminekut statsionaarsest õppesest kaugõppesse ja vastupidi. Õppevormi vahetuse otsustab dekaan/õppeasutuse direktor.
- (2) Üliõpilase peaeriala valiku ja selle vahetamise otsustab dekaan/õppeasutuse direktor.

§ 10. Õppekulude hüvitamine

- (1) Õppimine on tasuta:
 - 1) ärinduse ja halduse, õiguse ning sotsiaalteaduste õppekavagruppi kuuluvatel eestikeelsetel õppekavadel vähemalt nominaalkoormusega õppimise korral;
 - 2) ülejäänud õppekavagruppide eestikeelsetel õppekavadel täiskoormusega õppimise korral;
 - 3) võõrkeelsetel õppekavadel täiskoormusega õppimise korral, kui TTÜ nõukogu on nii otsustanud;
 - 4) doktoriõppes.
- (2) Ärinduse ja halduse, õiguse ning sotsiaalteaduste õppekavagruppi kuuluvatel eestikeelsetel õppekavadel v.a väikeettevõtluse õppekaval täiskoormusega õppivalt üliõpilaselt nõutakse iga semestri lõpus õppekulude hüvitamist nominaalkoormusest puudujäävas mahus.
- (3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatut ei rakendata, kui üliõpilane jätkab õpinguid sama õppekava järgi ja on:
 - 1) keskmise, raske või sügava puudega isik;
 - 2) alla 7-aastase lapse või puudega lapse vanem või eestkostja.
- (4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud õppekulude hüvitamist nõutakse üliõpilaselt ka omal soovil eksmatrikuleerimise korral, kui eksmatrikuleerimise avaldus esitatakse üliõpilase poolt pärast poolsemestri lõppu.
- (5) Osakoormusega õppimine on tasuline, v.a doktoriõppes ja käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatud isikutel, ja üliõpilane hüvitab õppekulu vastavalt deklareeritud õppeainete mahule ja ülikooli kehtestatud tasumääradele.
- (6) Õppekaval, kus toimub ainult osakoormusega õpe tasub üliõpilane õpingute eest vastavalt deklareeritud õppeainete mahule ja ülikooli kehtestatud tasumääradele.
- (7) Spordikeskuse soovitusel väljaspool konkurssi vastu võetud silmapaistvaid sportlikke tulemusi saavutanud üliõpilaselt ei nõuta õppekulude hüvitamist.

3. peatükk ÕPPETÖÖ

§ 11. Õppeained

- (1) Õppeained jagunevad kohustuslikeks, valik- ja vabaaineteks.
- (2) Kohustuslik õppeaine tuleb õppekava täitmiseks läbida.
- (3) Valikaine on üliõpilase poolt õppekavaga määratud valikainete hulgast valitav õppeaine.
- (4) Vabaaine (B-registri aine) on TTÜ-s õpetatav õppeaine, mis ei kuulu ühessegi TTÜ õppekavasse.
- (5) Õppeaine erivormideks on lõputöö, õppepraktika ja tööpraktika.
- (6) Akadeemilise, erialase ja teadusvõõrkeelena õpetatakse TTÜ-s inglise, prantsuse, saksa ja vene keelt. Käesolevas lõikes nimetatud võõrkeelt ei loeta võõrkeeleks nende üliõpilaste jaoks, kes on selles keeles omandanud keskhariduse või kellele see on esimeseks keeleks.
- (7) Loogilise õppimisjärjestuse tagamiseks võib igale õppeainele kehtestada kuni kaks eeldusõppeainet, mis peavad üldjuhul olema läbitud enne antud õppeaine õppimist.
- (8) Õppeaine lühikirjeldus, eesmärgid, õpiväljundid ja hindamiskriteeriumid, õppekirjandus ja eeldusõppeained on märgitud rektori kehtestatud korras vormistatud ainekavas, mis on kättesaadav ÕIS-s.
- (9) Õppeainele koostatakse õppeainet õpetavas üksuses laiendatud ainekava, mis sisaldab lisaks ainekavas sisalduvale käsitletavate teemade loetelu ja sisu lühikirjeldust, iseseisvate tööde loetelu, praktiliste tööde loetelu, ajakava, õppekirjandust ja õppekorraldust ning eksami- ja

arvestuse eeldusi. Laiendatud ainekavas näidatakse, millise osa lõpphindamisest moodustavad jooksva hindamise tulemused. Laiendatud ainekava esitatakse üliõpilastele õpetamisselestri algul esimeses auditoorse töö tunnis ja on kättesaadav ÕIS-s õppeaine kodulehel.

§ 12. Õpingukava koostamine

- (1) Üliõpilane, v.a doktorant, peab koostama igaks õppetööst osavõtu semestriks õpingukava, v.a välisõppesse siirdumisel. Doktorant esitab õpingukava juhul, kui ta soovib õppeaineid deklareerida.
- (2) Õpingukava koostamise hõlbustamiseks kuulub õppekava juurde tüüpõpingukava. Üliõpilase õpingukava võib erineda semestri tüüpõpingukavast.
- (3) Üliõpilane valib õpingukavasse need õppeained, mida ta eeloleval semestril tahab ja saab õppida. Õppida saab õppeaineid, mille ainekavas märgitud eeldusained on sooritatud ja/või on täidetud muud eeltingimused, mis on toodud õppeaine deklareerimise reeglites. Õppejõud võib lubada üliõpilase õppeainet õppima ka ilma eeldusaineid läbimata.
- (4) Õppeainet õpetav üksus koostab õppeaine deklareerimise reeglid. Nimetatud reeglid on üliõpilasele kättesaadavad õppeaine valimisel õpingukavasse ÕIS-s.
- (5) Üliõpilasel on õigus valida oma õpingukavasse kõiki TTÜ-s õpetatavaid õppeaineid sõltumata sellest, kas need kuuluvad õppekavasse, mille alusel ta õpib. Õppekavasse mittekuuluvad õppeained kantakse vabaõppemoodulisse. Õppekavakomisjoni esimehe otsusel võib õppekavasse mittekuuluvaid õppeaineid kanda õppekava teistesse sobivatesse osadesse.
- (6) Õpingukava esitatakse akadeemilises kalendris märgitud tähtajaks.
- (7) Õppepraktika deklareerimisel kehtivad samad reeglid, mis õppeainete deklareerimisel. Suvevaheajal toimunud õppepraktika tuleb deklareerida järgmise sügissemestri algul. Teisi praktikaid ei deklareerita.
- (8) Õppeainet saab deklareerida eeskirjas sätestatud alusel üks kord. Tasuta õppiva üliõpilase poolt õppeaine korduv deklareerimine toimub täiendusõppurina. *(muudetud TTÜ nõukogu 17.12.13 määrusega nr 14)*
- (9) Ainult tasulistesse õppekavadesse kuuluvaid õppeaineid saavad teiste õppekavade tasuta õppivad üliõpilased õppida täiendusõppurina. *(muudetud TTÜ nõukogu 17.12.13 määrusega nr 14)*
- (10) Juhul, kui üliõpilane, v.a doktorant, ei deklareeri eelolevaks semestriks õppeaineid, esitab ta õppeaineid mittesisaldava õpingukava.
- (11) Õppejõud võib põhjendatud juhtudel (eeldusaine sooritamata, ei täitnud õppeaine deklareerimise reegleid) üliõpilase õppeaine deklareerimise tühistada kuni punase joone päevale järgneva tööpäeva lõpuni. Erandolukorrad lahendab instituudi direktor/keskuse juhataja/lektoraadi juhataja koos õppeprodekaani/dekanaadi juhataja/õppedirektori/õppetalituse juhatajaga.
- (12) Doktorant on kohustatud koostama ÕIS-s tegevuskava, vastavalt rektori kehtestatud doktorandi tegevuskava koostamise juhendile. Doktorandi tegevuskava on aluseks doktorantide atesteerimisel.
- (13) TTÜ-s õpetatavaid õppeaineid saavad õppida ka isikud, kes ei ole üliõpilased. Nende registreerimine õppeainetele toimub vastavalt TTÜ täiendusõppe korrale.

§ 13. Tööpraktika

- (1) Tööpraktika on töökeskkonnas juhendaja juhendamisel töökogemuse omandamise eesmärgil toimuv praktiline töö, mida ei deklareerita semestri õpingukavas. Tööpraktika erivormiks on doktoriõppekavadesse kuuluv doktorandi ametipraktika.
- (2) Tööpraktika maht ainepunktides määratakse õppekavaga. Tööpraktika 1 EAP-ga võrdsustatakse kuni kaks praktikanädalat, sõltuvalt töö iseloomust ja koormusest. Tööpraktika 1 EAP on võrdsustatud üldjuhul 26 tunni töötamisega praktikakohal.

- (3) Tööpraktika ainekavad kirjeldavad tööpraktika eesmärki, õpiväljundeid, sisu ja nõudeid töökohale või tegevusalale. Tööpraktikana arvestatakse töötamist kohal, mis vastab ainekavas nimetatud nõudmistele.
- (4) Tööpraktikat korraldavad ja arvestavad instituudid/keskused/õppeasutused. Tööpraktikat koordineerivad õppejõud (praktika kuraatorid) määrab dekaan või instituudi/õppeasutuse direktor või keskuse juhataja. Tööpraktika kuraator on nõuandja, kes soovib vajadusel praktikakohti ning selgitab ja täpsustab nõudeid praktikakohale ja tegevusalale. Doktorandi ametipraktika kuraator on doktorandi juhendaja. Tööpraktika kord täpsustatakse teaduskonnas/õppeasutuses koostatud praktika juhendiga.
- (5) Tööpraktika koha leiab üldjuhul üliõpilane. Tööpraktika koha leidmisel abistab üliõpilasi lisaks teaduskonnale/õppeasutusele ka õppeosakond.
- (6) TTÜ, üliõpilase ja tööpraktikat läbiviiva juriidilise isiku vahel sõlmitakse vajadusel praktikaleping, kus sätestatakse muu hulgas praktika üldtingimused, praktika juhendaja ja lepingupoolte õigused ja kohustused.
- (7) Tööpraktika arvestust võib taotleda õpinguaja kestel ja kogu õppekavas ettenähtud tööpraktika mahu ulatuses korraga. Tööpraktika peab olema arvestatud enne lõputöö kaitsmist. Eksternina lõpetamise korral toimub tööpraktika arvestamine enne lõputöö kaitsmisele/lõpueksamile lubamist.
- (8) Tööpraktika arvestuse saamiseks esitab üliõpilane praktika kuraatorile vormikohase avalduse, vormikohased originaalallkirjadega tõendid praktikakohtadelt ja praktikaaruande.
- (9) Esitatud dokumentide põhjal otsustab praktika kuraator tööpraktika arvestamise hiljemalt kahe nädala jooksul. Arvestuse sisestab ÕIS-i praktika kuraator või instituudi/õppeasutuse direktori või keskuse juhataja määratud töötaja. Täidetud ja allkirjastatud ÕIS-s trükitud praktika arvestuse lehe esitab kuraator vastavasse deканаati/õppeasutuse õppeosakonda.
- (10) Meresõiduohutuse seadusega reguleeritud õppekavadel toimub aastane meresõidupraktika, mida ei arvata nominaalse õppeaja hulka. (*lisatud TTÜ nõukogu 20.05.14 määrusega nr 4*)

§ 14. Õppimine külalisüliõpilasena teistes kõrgkoolides

- (1) Üliõpilane võib osa õppetööd sooritada välisõppes samaaegselt õppetööga TTÜ-s või selleks eraldi planeeritud semestritel.
- (2) Üheks või mitmeks semestriks teise kõrgkooli õppima siirduv üliõpilane peab esitama avalduse, milles näitab ära kõrgkooli, õppimise perioodi ja õpitavad õppeained. Välisriigi õppeasutusse võib dekaan üliõpilase lubada ka õpitavaid õppeaineid näitamata. Välisõppesse siirdumine vormistatakse õppekorraldusega.
- (3) Välisõppes läbitud õppeainete arvestamine toimub käesoleva eeskirjassätetatud korras.
- (4) Üliõpilaste õppimise korra külalisüliõpilasena teistes kõrgkoolides kehtestab rektor.

4. peatükk ÕPISOORITUSED

§ 15. Õpitulemuste hindamine

- (1) Hindamismeetodid ja hindamiskriteeriumid määratakse ainekavas, mis on üliõpilasele kättesaadavad enne õppetöö algust ning neid ei muudeta õpetamissementril. Hindamismeetod on teadmiste ja oskuste omandamise tõendamise viis (näiteks suuline või kirjalik eksam, essee, aruanne, rühmatöö, raport, küsimustik). Õppeaine õpiväljundite mitme meetodiga hindamise puhul kirjeldatakse ainekavas ka vastavad osakaalud lõpphinde kujunemisel. Hindamiskriteerium kirjeldab hindamismeetodiga tõendatavate teadmiste ja oskuste oodatavat taset ning ulatust.
- (2) Hindamine võib olla eristav või mitteeristav.
- (3) Eristava hindamise puhul eristatakse õppurite õpiväljundite saavutatuse taset järgmise skaala alusel:

«5» («A») – «suurepärase» – silmapaistev ja eriti laiapõhjaline õpiväljundite saavutamise tase, mida iseloomustab väga head taset ületav teadmiste ja oskuste vaba ning loov kasutamine;

«4» («B») – «väga hea» – väga heal tasemel õpiväljundite saavutamine, mida iseloomustab teadmiste ja oskuste eesmärgipärane ja loov kasutamine. Spetsiifilisemate ja detailsemate teadmiste ja oskuste osas võivad ilmneda mittesisulised ja mittepõhimõttelised eksimused;

«3» («C») – «hea» – heal tasemel õpiväljundite saavutamine, mida iseloomustab teadmiste ja oskuste eesmärgipärane kasutamine. Spetsiifilisemate ja detailsemate teadmiste ja oskuste osas avaldub ebakindlus ja ebatäpsus;

«2» («D») – «rahuldav» – piisaval tasemel õpiväljundite saavutamine, mida iseloomustab teadmiste ja oskuste kasutamine tüüpolukordades, erandlikes olukordades avalduvad puudujäägid ja ebakindlus;

«1» («E») – «kasin» – minimaalselt lubataval tasemel olulisemate õpiväljundite saavutamine, mida iseloomustab teadmiste ja oskuste kasutamine tüüpolukordades piiratud viisidel, erandlikes olukordades avalduvad märgatavad puudujäägid ning ebakindlus;

«0» («F») – «puudulik» – õppur on omandanud teadmised ja oskused miinimumtasemest madalamal tasemel.

(4) Mitteeristava hindamise puhul määratakse lävendikriteerium, millele vastaval või mida ületaval õpiväljundite saavutamisel hinnatakse tulemus piisavaks sõnaga «arvestatud» (A) ning millest madalamal tasemel tulemus hinnatakse ebapiisavaks sõnaga «mittearvestatud» (M).

(5) Jooksva õppetöö (kontrolltööd, laboratoorsed tööd, referaadid jne) tulemuste hindamise alused ja korraldus määratakse õppeaine laiendatud ainekavas. Juhul kui lõpphinne moodustub osaliselt või täielikult jooksva õppetöö tulemustest, kirjeldatakse jooksva õppetöö tulemuste hindamiskriteeriumid ja osakaalud lõpphindest vastava õppeaine ainekavas.

(6) Õppeaine loetakse läbituks või lõputöö kaitstuks pärast positiivse tulemuse saamist hindamisel. Kõik tulemused peavad kajastuma ÕIS-s.

(7) Üliõpilase üldise edukuse iseloomustamiseks kasutatakse kaalutud keskhinnet (KKH), mis arvutatakse kõigi läbitud eksami ja hindelise arvestusega lõppenud õppeainete hinnete ja ainepunktide korrutiste summa jagamisel vastavate õppeainete ainepunktide kogusummaga. Kaalutud keskhinnete arvutamisel käsitatakse hindelise arvestuse hinnet eksamihindega samaväärsena. Hindeta arvestusega lõppenud õppeaineid kaalutud keskhinde arvutamisel ei arvestata.

(8) Eksameid ja arvestusi hindab üldjuhul õppeainet õpetav või juhendav isik (edaspidi õppejõud), kelle nimele on üliõpilane aine deklareerinud. Üliõpilasel on õigus nõuda eksami või arvestuse sooritamiseks komisjoni.

(9) Õppejõud tagab kirjaliku eksami või arvestuse tulemuse kättesaadavuse üliõpilasele hiljemalt ühe nädala jooksul pärast eksami või arvestuse toimumist. Suulise eksami või arvestuse tulemus tehakse üliõpilasele teatavaks eksami või arvestuse päeval. Põhieksamisessiooni viimasel nädalal või lisaeksamisessioonil toimunud eksamite ja arvestuste tulemused peavad olema sisestatud hiljemalt järgmisel tööpäeval pärast põhieksamisessiooni/lisaeksamisessiooni lõppu.

§ 16. Eksamid

(1) Õppeainele võib kehtestada eksamile pääsemise eeldused, mis on kättesaadavad laiendatud ainekavas ÕIS-s õppeaine kodulehel ning neid ei muudeta õpetamissemelstril. Üheks eksamile lubamise eelduseks on õppeteenustasu võlgnevuse puudumine.

(2) Õppeaine eksami sooritamise aegu põhieksamisessiooni sees peab olema vähemalt kaks, kusjuures esimese ja viimase eksamiaja vahe peab olema vähemalt kolm päeva. Põhieksamisessioonil sooritatavat esimest eksamit nimetatakse põhieksamiks.

(3) Eksamite ajad määrab õppejõud kokkuleppel üliõpilastega.

(4) Eksamite ajad peavad olema üliõpilasele ÕIS-s kättesaadavad hiljemalt neli nädalat enne põhieksamisessiooni algust.

(5) Enne esimest eksamit peab olema ette nähtud vähemalt üks konsultatsioon, mille aeg ja koht avalikustatakse koos eksamiaegadega.

- (6) Põhieksamile registreerimine toimub üldjuhul ÕIS-i kaudu.
- (7) Põhieksamile mitteilmunud üliõpilase eksamitulemuseks märgitakse "mitteilmunud".
- (8) Kui üliõpilane ei ilmunud põhieksamile või ei saanud põhieksamil positiivset tulemust, võib ta sooritada lisaeksami lisaeksamisessioonil. Õppejõu nõusolekul võib lisaeksami sooritada ka põhieksamisessiooni sees pärast põhieksamit. Lisaeksamisessiooni jooksul sooritatud eksamid arvestatakse semestri soorituste hulka.
- (9) Lisaeksamile peab üliõpilane registreerima üldjuhul ÕIS-i kaudu. Erandina võib üliõpilase registreerida lisaeksamile ka eksamineeriv õppejõud. Lisaeksamile registreerinud, kuid mitteilmunud üliõpilasele märgitakse hindamislehele „mitteilmunud“.
- (10) Üliõpilasel on õigus ühe deklaratsiooni alusel sooritada eksamit antud õppeaines mitte enam kui kahel korral. Lisaeksamisessiooni lõpuks sooritamata õppeaine peab üliõpilane uuesti deklareerima või loobuma selle õppeaine sooritamisest (valikaine ja vabaõppe mooduli õppeaine puhul).
- (11) Positiivsele hindele sooritatud põhieksamit võib üliõpilane üks kord uuesti sooritada lisaeksamil. Kehtima jääb viimane hinne, kusjuures hinde "0" saanud üliõpilane peab õppeaine uuesti deklareerima või loobuma selle aine sooritamisest (valikaine ja vabaõppe mooduli õppeaine puhul). Dekaanil/õppeasutuse direktoril on õigus lubada positiivsele hindele sooritatud põhi- või lisaeksamit üks kord uuesti sooritada pärast eksami sooritamisõiguse aja möödumist.
- (12) Eksamile tulles peab üliõpilane õppejõu või teda asendava isiku nõudel esitama isikut tõendava dokumendi.
- (13) Eksam toimub õppeaine õppekeeles. Kokkuleppel õppejõuga võib kasutada muud keelt.
- (14) Eksamikorralduse määrab õppejõud. Mistahes abivahendeid või üliõpilase poolt koostatud materjale võib eksamil kasutada ainult õppejõu loal ja tingimustel. Õppejõul on õigus üliõpilane eksamilt eemaldada, kui ta kasutab keelatud abimaterjale või eksamikaaslaste abi. Eksamihindeks on sel juhul "0" (puudulik).
- (15) Pärast eksamitulemuse teatavakstegemist on üliõpilasel õigus saada õppejõult selgitusi eksamil tehtud vigade kohta.
- (16) Dekaanil/õppeasutuse direktoril on põhjendatud juhtudel ja õppejõu nõusolekul õigus üliõpilase avalduse alusel korraldusega pikendada eksami sooritamise tähtaega sügissemestril kevadsemestri punase joone päevani ja kevadsemestril kuni õppeaasta lõpuni. Pikenduse ajal sooritatud eksami tulemus arvestatakse semestri soorituste hulka. *(muudetud TTÜ nõukogu 20.05.14 määrusega nr 4)*
- (17) Eksami, v.a lõpueksami ja arvestuse sooritamiseks eksternina peab isik täitma eksterni õpingukava vormi ja kooskõlastama õppeainet õpetava instituudi/keskuse/õppeasutuse õppejõuga nõutud eksamieelduste olemasolu. Kooskõlastatud õpingukava alusel sõlmitakse eksterniga leping TTÜ avatud ülikoolis või kolledžites. Lepingus sätestatakse muu hulgas õppeteenuste osutamise tingimused ja maht. Pärast teenustasu maksmist registreeritakse isik eksterniks. Ühe lepingu alusel võib eksamit ühes õppeaines sooritada kuni kaks korda lepingus ette nähtud aja jooksul.

§ 17. Arvestused

- (1) Arvestus on teadmiste kontrolli või sooritatud praktilise töö hindamise vorm. Õppekavas ettenähtud juhtudel võib arvestus olla ka hindeline (H), mida kasutatakse üldjuhul projektide ja ainetööde puhul.
- (2) Arvestuse sooritamise võimalus tuleb üliõpilastele tagada auditoorse töö perioodil. Kui õppeaines toimub arvestustöö, siis peab selle sooritamiseks olema ette nähtud vähemalt kaks aega enne põhieksamisessiooni algust ja üliõpilane võib vajadusel osaleda kõigil kordadel.
- (3) Arvestuse sooritamise õigus kehtib semestri lõpupäevani. Semestri lõpupäevaks arvestust mittedooritanud üliõpilasele märgitakse hindamislehele „M“ (mittearvestatud).
- (4) Kui hindamislehele on kantud tulemus „M“, tuleb arvestuse sooritamiseks õppeaine uuesti deklareerida. Dekaanil/õppeasutuse direktoril on õigus üliõpilase avalduse alusel ja õppejõu nõusolekul pikendada arvestuse sooritamise tähtaega sügissemestril kevadsemestri punase joone

päevani ja kevadsemestril kuni õppeaasta lõpuni. Sel juhul vormistatakse lisaarvestuse hindamisleht.

(5) Eksternina arvestuse sooritamise toimub analoogselt eksternina eksami sooritamisega. Eksternina arvestuse sooritamiseks peavad eeldused (praktilised tööd, kontrolltööd jm) olema eelnevalt täidetud.

§ 18. Hindamistulemuste vormistamine

(1) Hindamistulemused sisestab ÕIS-i õppejõud või instituudi direktori/keskuse juhataja/õppeasutuse direktori määratud töötaja. Lõplikult vormistatud ja õppejõu allkirjastatud ÕIS-st trükitud hindamislehed esitatakse deканаati/õppeasutuse õppeosakonda, selle eest vastutab õppejõud.

(2) Põhieksamisessiooni jooksul toimunud eksamite hindamislehed tuleb esitada deканаati/õppeasutusele hiljemalt põhieksamisessioonile järgneva kahe tööpäeva jooksul. Arvestuste ja lisaeksamisessiooni jooksul toimunud eksamite hindamislehed tuleb esitada deканаati/õppeasutusele hiljemalt lisaeksamisessioonile järgneva tööpäeva jooksul. *(muudetud TTÜ nõukogu 20.05.14 määrusega nr 4)*

§ 19. Varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamine

(1) Üliõpilane võib taotleda varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamist (VÕTA) õppekava täitmisel.

(2) VÕTA puhul hinnatakse omandatud pädevuste vastavust õppeaine/õppemooduli/õppekava õpiväljunditele sõltumata omandamiskohast ja -vormist, lähtudes TTÜ kvaliteedinõuetest.

(3) Õppekava täitmisel võib kogu ulatuses arvestada väljaspool TTÜ-d sooritatud õpingute tulemusi ja erialast töökogemust, v.a lõputöö või lõpueksam, mis tuleb kaitsta või sooritada TTÜ-s.

(4) Varasemate õpingutena ei arvestata mujal kaitstud sama kõrgharidusastme lõputööd või mujal sooritatud lõpueksamit.

(5) Erialast töökogemust võib arvestada, kui see on seotud üliõpilase õppekava või õpitava õppeainega. Hindamisel võib üliõpilaselt nõuda pädevustesti sooritamist või omandatu muul viisil tõendamist.

(6) VÕTA tingimused ja korra kehtestab TTÜ nõukogu.

(7) VÕTA puhul tuleb magistriõppe ja ehitusinseneriõppe lõpetamisel arvestada, et erinevate kõrgharidusastmete õpingute, täiendusõppe ja erialase töökogemuse eest arvestatud ainepunktide kogumaht peab olema vähemalt 300 EAP. Doktoriõppe lõpetamisel peab erinevate kõrgharidusastmete õpingute, täiendusõppe ja erialase töökogemuse eest arvestatud ainepunktide kogumaht olema vähemalt 540 EAP.

5. peatükk ÕPINGUTE PEATAMINE JA LÕPETAMINE

§ 20. Akadeemiline puhkus

(1) Akadeemiline puhkus on üliõpilase vabastamine tema soovil õppe- ja teadustööst üheks või mitmeks täissemestriks.

(2) Üliõpilane võib omal soovil akadeemilisel puhkusel viibida igas kõrgharidusastmes kuni kaks semestrit. Sellele lisaks võib akadeemilisel puhkusel viibida järgmiselt:

- 1) tervislikel põhjustel kuni neli semestrit;
- 2) kaitsevæetenistuse korral kuni kaks semestrit;
- 3) lapse hooldamiseks kuni lapse kolmeaastaseks saamiseni.

(3) Akadeemilist puhkust ja selle katkestamist taotletakse ÕIS-i kaudu avalduse esitamisega ja see vormistatakse õppekorraldusega. Akadeemilise puhkuse katkestamisel semestri sees loetakse terve semester õppetööst osavõtu semestriks.

- (4) Akadeemilisele puhkusele omal soovil võivad kõigi kõrgharidusastmete üliõpilased minna alates teisest õppetööst osavõtu semestrist. Avaldust saab esitada ainult kuni semestri punase joone päevani.
- (5) Kaitseväeteenistuskohustuse täitmiseks ja lapse hooldamiseks lubatakse üliõpilane akadeemilisele puhkusele mistahes ajal õppeaasta jooksul ja tal on õigus kehtiv deklaratsioon tühistada, esitades dekanaati/õppeasutusse vastava avalduse. Kaitseväeteenistuskohuse täitmiseks akadeemilisele puhkusele jäämisel peab üliõpilane esitama teatise kaitseväeteenistusse kutsumisest, lapse hooldamiseks akadeemilisele puhkusele jäämisel lapse sünnitunnistuse.
- (6) Tervislikel põhjustel lubatakse üliõpilane akadeemilisele puhkusele igal ajal semestri jooksul. Enne poolsemestri lõppu esitatud avalduse korral lubatakse üliõpilane akadeemilisele puhkusele üheks või mitmeks semestriks, peale poolsemestri lõppu esitatud avalduse korral lubatakse akadeemilisele puhkusele mitte vähem kui kaheks semestriks. Üliõpilase deklaratsioon tühistatakse, enne avalduse esitamist sooritatud eksamid ja arvestused jäävad kehtima. Tervislikel põhjustel akadeemilise puhkuse taotlemisel peab üliõpilane esitama arstitõendi, millel on arsti soovitus akadeemilisele puhkusele jäämiseks.
- (7) Tervislikel põhjustel akadeemilisel puhkusel viibimist ei saa katkestada õpingute jätkamiseks.
- (8) Käesoleva paragrahvi lõigetes 5 ja 6 nimetatud lisadokumendid tuleb esitada dekanaati/õppeasutusele. *(muudetud TTÜ nõukogu 20.05.14 määrusega nr 4)*
- (9) Akadeemilisel puhkusel viibides ei ole üliõpilasel õigust täita õppekava, sh esitada õpingukava, sooritada eksameid ja arvestusi, välja arvatud juhul, kui ta on:
- 1) keskmise, raske või sügava puudega isik;
 - 2) alla 3-aastase lapse või puudega lapse vanem või eestkostja;
 - 3) akadeemilisel puhkusel seoses kaitseväeteenistuse läbimisega.

§ 21. Eksmatrikuleerimine

- (1) Üliõpilane eksmatrikuleeritakse alljärgnevatel juhtudel:
- 1) seoses õppekava täitmise ja diplomi andmisega üliõpilasele;
 - 2) üliõpilase soovil isikliku avalduse alusel;
 - 3) edasijõudmatuse tõttu;
 - 4) õpingutest mitteosavõtu tõttu;
 - 5) ebaväärika käitumise tõttu;
 - 6) õppeteenustasu tasumata jätmise tõttu;
 - 7) õppekava sulgemise tõttu;
 - 8) surma korral.
- (2) Üliõpilane eksmatrikuleeritakse seoses õppekava täitmise ja diplomi andmisega, kui ta on täitnud õppekava täies ulatuses.
- (3) Üliõpilane eksmatrikuleeritakse tema soovil, kui ta on esitanud selleks vastavasisulise avalduse.
- (4) Üliõpilane eksmatrikuleeritakse edasijõudmatuse tõttu, kui ta:
- 1) on esimesel õppetööst osavõtu semestril kogunud vähem kui 15 EAP oma õppekava õppeainetest v.a magistri- ja doktoriõppes;
 - 2) õppeaasta lõpuks ei ole täitnud vähemalt osakoormusega õppimise nõuet;
 - 3) ei ole tähtaegselt sooritanud õppekavas määratud alusõppemooduli õppeaineid;
 - 4) doktoriõppes õppides ei ole positiivselt atesteeritud.
- (5) Õpingutest mitteosavõtu tõttu eksmatrikuleeritakse, v.a akadeemilisel puhkusel või välisõppes viibiv üliõpilane, kui ta:
- 1) ei ole esitanud akadeemilises kalendris määratud tähtjaks õpingukava, v.a doktorant;
 - 2) rakenduskõrgharidusõppe, bakalaureuseõppe ja inseneriõppe esimesel õppetööst osavõtu semestril ei ole deklareerinud akadeemilises kalendris määratud tähtjaks kõiki tüüpõpingukavas ette nähtud esimese semestri kohustuslikke õppeaineid, välja arvatud § 7 lg 1 sätestatud juhtudel.
- (6) Üliõpilane eksmatrikuleeritakse õppeteenustasu tasumata jätmise korral.
- (7) Üliõpilane eksmatrikuleeritakse õppekava sulgemise korral kui ta ei ole esitanud avaldust teisele õppekavale üleminekuks.

(8) Üliõpilane võidakse eksmatrikuleerida ebaväärika käitumise tõttu järgmistel juhtudel:

- 1) tahtlikult toimepandud kuriteo eest süüdimõistva kohtuotsuse jõustumisel;
- 2) dokumentide võltsimisel;
- 3) rängal eksimisel üldtunnustatud käitumisnormide vastu ning üleastumisel akadeemilistest tavadest.

Üliõpilase ebaväärika käitumise tõttu eksmatrikuleerimise otsustab vastutusala prorektor dekaani/õppeasutuse direktori esildise alusel, kuulunud ära üliõpilasesinduse arvamuse.

(9) Üliõpilast teavitatakse lõigete 4–8 alusel eksmatrikuleerimisest ÕISi kaudu.

(10) Üliõpilane eksmatrikuleeritakse surma korral surma tõendava dokumendi alusel.

§ 22. Kõrgharidusastme lõpetamine ja haridust tõendavad dokumendid

(1) Kõrgharidusastme lõpetamiseks ja vastavat haridustaset tõendavate lõpudokumentide saamiseks peab õppur täitma õppekava täies mahus, peerialade olemasolul õppekavas tuleb õppekava täies mahus täita vähemalt ühe peeriala osas.

(2) Lõpudokumentideks on diplom ja akadeemiline õiend. Ülikooliseaduses ette nähtud juhtudel väljastatakse koos diplomiga ka ingliskeelne akadeemiline õiend (*diploma supplement*).

(3) TTÜ kõrgharidusastme lõpetamise ja akadeemiliste kraadide kaitsmise tingimused ja korra kehtestab TTÜ nõukogu.

(4) Isikule, kes on eksmatrikuleeritud diplomi saamise õiguseta, antakse soovi korral vormikohane tõend sooritatud õppe kohta.

6. peatükk MUUD SÄTTED

§ 23. Akadeemilised tavad

(1) Akadeemiliste tavade rikkumiseks ja väärituks käitumiseks loetakse järgmisi tegevusi:

- 1) eksamil abimaterjalide kasutamine, mida õppejõud pole selgesõnaliselt lubanud kasutada;
- 2) igasugune teadmiste lubamatu vahetamine (etteütlemine, mahakirjutamine, kodutööde mahakirjutamine jms) üliõpilaste poolt õpiväljundite hindamise puhul;
- 3) kellegi teise kirjaliku töö esitamine oma nime all;
- 4) plagieerimine ehk kellegi teise töö ulatuslik ümbersõnastatus, refereering või tsiteerimine, ilma nõuetekohase akadeemilise viitamiseta;
- 5) iseenda töö uuesti esitamine, kui selle eest on juba ainepunkte saadud;
- 6) teise üliõpilase eest hindamisel osalemine või teisel isikul enda nimel hindamisel osalemise võimaldamine;
- 7) tegelikkusele mittevastavate andmete (valeandmete) teadlik esitamine oma töödes, taotlustes (sh VÕTA) jm;
- 8) ülikooli maine kahjustamine. (*lisatud TTÜ nõukogu 20.05.14 määrusega nr 4*)

(1¹) Ülikooli maine kahjustamiseks loetakse: (*lisatud TTÜ nõukogu 20.05.14 määrusega nr 4*)

- 1) ülikooli kohta põhjendamatute negatiivsete väärtushinnangute andmist;
- 2) ülikooliga kooskõlastamata ja varalise kasu saamise eesmärgil ülikooli poolt pakutavate õppimisvõimaluste või teenuste vahendamist või ülikooli tutvustavate materjalide koostamist ja levitamist;
- 3) muud tegevust, millega põhjustatakse ülikoolile varalist või mainekahju.

(2) Juhul, kui üliõpilane eksib akadeemiliste tavade vastu, on dekaanil/õppeasutuse direktoril õigus sõltuvalt eksimuse raskusest:

- 1) teha üliõpilasele noomitus;
- 2) esitada õppeprorektorile esildis, v.a doktorandid, kelle kohta esitatakse esildis teadusprorektorile, üliõpilase eksmatrikuleerimiseks.

§ 24. Üliõpilaste teavitamine ja nõustamine

(1) TTÜ edastab teated ja korraldused õppetöö kohta ÕIS-i kaudu. ÕIS-i kaudu edastatud teated loetakse ametlikult edastatuks.

- (2) Üliõpilasel on õigus pöörduda teaduskonna/õppeasutuse, õppeosakonna ja muude üliõpilaste nõustamisega tegelevate töötajate või üliõpilasesinduse poole, et saada informatsiooni ja nõu tekkinud probleemide ja küsimuste lahendamiseks.
- (3) Esimest õppeaastat TTÜ-s õppivaid üliõpilasi nõustab tuutor, kes on üliõpilasnõustamise alal ettevalmistuse saanud üliõpilane.
- (4) Üliõpilaste nõustamise korra kehtestab rektor.

§ 25. Õppetegevusega seotud otsuste vaidlustamine

- (1) Üliõpilasel on õigus vaidlustada õppetegevusega seotud haldusakti või toimingut (edaspidi otsus) lähtudes Haldusmenetluse seaduses ja käesolevast korras toodud põhimõtetest ning teistest õigusaktidest tulenevatest erisustest.
- (2) Üliõpilane, kes soovib vaidlustada tema suhtes tehtud otsust, peab koheselt pöörduma otsuse teinud isiku või otsustuskogu esimehe poole ja väljendama selgelt oma soovi otsus vaidlustada. Vaidlustatava otsuse teinud isik või otsustuskogu võib oma otsust muuta.
- (3) Kui arutelu tulemusena üliõpilase suhtes tehtud otsust ei muudeta, võib üliõpilane esitada kirjaliku või suulise vaide dekaanile/õppeasutuse direktorile 30 päeva jooksul arvates päevast, millal ta otsusest teada sai või oleks pidanud teada saama. Üliõpilase suuline vaie protokollitakse ja sellele võetakse üliõpilase allkiri.
- (4) Kui üliõpilane vaidlustab korralduse või käskkirja, esitab ta vaide vastavalt akti välja andnud isikule.
- (5) Üliõpilase vaie lahendatakse 10 päeva jooksul arvates vaide esitamisest. Kui vaiet on vaja täiendavalt uurida, võib vaide läbivaatamise tähtaega pikendada kuni 30 päeva võrra, millest teavitatakse vaide esitanud üliõpilast posti teel või ÕIS-i kaudu.
- (6) Vaideotsus vormistatakse kirjalikult ja edastatakse üliõpilasele posti teel või ÕIS-i kaudu või antakse üle allkirja vastu.
- (7) Kaitsmistulemuste (v.a lõputöö hinde) vaidlustamine sätestatakse TTÜ nõukogu poolt lõpetamise eeskirjaga. Lõputöö hinde vaidlustamine toimub käesolevas paragrahvis sätestatud korras.

7. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 26. Määruse kohaldamine

- (1) Enne 2013/2014. õppeaastat immatrikuleeritud kaugõppe üliõpilastele kohaldatakse osakoormusega õppes õigust koguda 7,5–22 EAP iga õppetööst osa võetud semestri kohta alates viimasest immatrikuleerimisest ning erandina on dekaanil/õppeasutuse direktoril õigus põhjendatud juhtudel vähendada riigieelarv välisel õppekohal õppiva üliõpilase osakoormuse alumist piiri kuni 2013/2014. õppeaasta lõpuni.
- (2) Enne 2013/2014. õppeaastat immatrikuleeritud üliõpilastele kohaldatakse õppekohtade täitmisele ja õppekulude hüvitamisele kuni 2015/2016. õppeaasta lõpuni järgmisi nõudeid:
- 1) Õppekohad jagunevad vastavalt õppeteenuse osutamiseks vajalike TTÜ-poolsete kulutuste katmise allikatele tasuta (RE) õppekohad ja tasulised (REV) õppekohad.
 - 2) Sõltuvalt kehtestatud õppeteenustasu määradest eristatakse täistasulisi (REV) ja vähendatud tasumääraga (TREV) riigieelarv väliseid õppekohti. Õppekoha kehtivusaeg on õppekavajärgne nominaalne õppeaeg. Tasuta (RE) ja vähendatud tasumääraga (TREV) õppekohal pikeneb õppekoha kehtivusaeg õppekohal õppiva üliõpilase akadeemilise puhkuse kestuse võrra. Vähendatud tasumääraga (TREV) õppekoht kaotatakse selle vabanemisel.
 - 3) Tasulisele (REV) õppekohale immatrikuleerimise või üleviimise aluseks on õppekulude hüvitamise leping, mis sõlmitakse TTÜ ja füüsilise või juriidilise isiku vahel. Õppekulude hüvitamise tasumäärad igaks õppeaastaks kehtestab TTÜ nõukogu. Õppekulude hüvitamise lepingute sõlmimise korra kehtestab rektor.
 - 4) Seoses üliõpilase õppekoha vahetusega muudab dekaan/õppeasutuse direktor vajadusel finantseerimisallika.
 - 5) Üliõpilane saab õppida ainult õppekoha olemasolul.

- 6) Vabanenud tasuta (RE) või tasuliste (REV) õppekohtade täitmiseks korraldab teaduskond/õppeasutus enne iga semestri algust järelkonkursi.
- 7) Konkursil võivad osaleda isikud, kes on kogunud vastava õppekava või sellesse sobivatest õppeainetest vähemalt 30 EAP va doktorant ja ei ole konkreetsel õppeastmel õppides ületanud nominaalaega. Käesolevas lõikes sätestatud nõudeid täitnud isiku võib vaba õppekoha olemasolul immatrikuleerida üliõpilaseks.
- 8) Konkursil eelistatakse paremate õpitulemustega isikuid. Vajadusel kehtestab teaduskond/õppeasutus konkursile täpsustavad tingimused. Edasijõudmatuse ja õpingutest mitteosavõtu tõttu eksmatrikuleeritud endine üliõpilane võib osaleda konkursil mitte varem kui ühe semestri möödumisel eksmatrikuleerimisest.
- 9) Ebaväärika käitumise tõttu eksmatrikuleeritud endine üliõpilane võib osaleda järelkonkursil mitte varem kui ühe aasta möödumisel eksmatrikuleerimisest, kui eksmatrikuleerimise käskkirjas ei ole sätestatud teisiti.
- 10) Tasuta (RE) õppekohale immatrikuleerimisel eraldatakse üliõpilasele õppeprorektori korraldusega riigieelarveliste semestrite limiit (REL).
- 11) Taasimmatrikuleerimisel tasuta (RE) õppekohale või tasuliselt (REV) õppekohalt tasuta (RE) õppekohale üleviimisel eraldatakse võimalusel riigieelarveliste semestrite limiit, mis võimaldab nominaalkoormusega (30 EAP/semestris) õppides jõuda lõpetamiseni, kuid eraldatud REL ei saa olla suurem vastava õppekoha kehtivusajast. REL-i eraldamisel arvestatakse üliõpilase varasemat õppimist samal kõrgharidusastmel tasuta (RE) õppekohal.
- 12) Taasimmatrikuleerimist ei saa taotleda enne õppeteenustasu võlgnevuse likvideerimist, seda ka juhul kui TTÜ on nõude kolmandale isikule loovutanud.
- (3) Enne 2013/2014. õppeaastat immatrikuleeritud üliõpilastele kohaldatakse õppimise kestvuse arvestamisel kuni 2015/2016. õppeaasta lõpuni järgmisi sätteid:
- 1) Moodustatud tasuta (RE) ja vähendatud tasumääraga (TREV) õppekohale vastu võetud üliõpilasel on täiskoormusega õppimise korral tagatud võimalus õppida sellel õppekohal õppekava nominaalkestuse ulatuses.
 - 2) Tasuta (RE) õppekohal õppivale üliõpilasele eraldatud REL-i vähendatakse ühe võrra pärast iga õppetööst osavõtu semestrit. Üliõpilase akadeemilise puhkuse ajal REL ei vähene, st tema õppimise aeg pikeneb akadeemilisel puhkusel oldud aja võrra.
 - 3) Kui üliõpilasele eraldatud REL ammendub, kaotab ta semestri lõpul tasuta (RE) õppekoha. Kogu õppekava nominaalkestuse jooksul TTÜ-s õppinud ja nominaalkestuse lõppedes (REL = 0) täiskoormusega õppiva üliõpilase õppeaega tasuta (RE) õppekohal pikendatakse kahe semestri võrra.
 - 4) Tasuta (RE) õppekohal kaks semestrit üle õppekava nominaalkestuse õppinud või täiskoormusega õppe nõudeid mittetäitnud üliõpilasel, kes on üle viidud osakoormusega õppesse, pikendatakse üliõpilase avalduse ja käesoleva lõike punktides 1 või 2 nimetatud olukorda tõendavate dokumentide alusel tasuta (RE) õppekohal õppimise aega, kui ta jätkab õpinguid sama õppekava järgi, täidab vähemalt osakoormuse nõudeid ja kui ta on keskmise, raske või sügava puudega isik; on alla 7-aastase lapse või puudega lapse vanem või hooldaja; õpib riikliku koolitustellimuse lepingus kokku lepitud õppesuunal või õppekaval, mille alusel TTÜ on riikliku koolitustellimuse täitmiseks moodustanud õppekohad osakoormusega õppes õppimiseks.
 - 5) Vähendatud tasumääraga (TREV) õppekohal õppiva üliõpilase semestrite limiidi arvestus toimub analoogiliselt RE õppekohal õppiva üliõpilase REL-i arvestusega. Kui vähendatud tasumääraga (TREV) õppekohal õppivale üliõpilasele eraldatud semestrite limiit ammendub, kaotab ta semestri lõpul vähendatud tasumääraga (TREV) õppekoha.
 - 6) Kui üliõpilane viiakse üle osakoormusega õppesse, kaotab ta RE õppekoha.
 - 7) Kui üliõpilane kaotab tasuta (RE) õppekoha seoses üleviimisega osakoormusega õppesse, võib ta taotleda uuesti tasuta (RE) õppekohta. Taotluse mitteesitamisel või selle mitterahuldamisel võib ta sõlmida hiljemalt järgmise semestri punase joone päevaks õppekulude hüvitamise lepingu üleminekuks tasulisele (REV) õppekohale.
 - 8) Pärast tasuta (RE) õppekoha kaotamist ja enne uue õppekoha saamist ei ole üliõpilasel õigust minna akadeemilisele puhkusele. Kuni järgmise semestri punase joone päevani võib käesolevas lõikes nimetatud üliõpilane tasuta kaitsta lõputööd või sooritada lõpueksamit.

(4) Enne 2013/2014. õppeaastat TTÜ-sse immatrikuleeritud üliõpilastele kohaldatakse tasuta (RE) või vähendatud tasumääraga (TREV) õppekohal õppimisel võimalust tasuta õppida TTÜ-s õpetatavaid, kuid oma õppekavasse mittekuuluvaid õppeaineid ja külalisõpilase suunamislehega teiste Eesti avalik-õiguslike kõrgkoolide õppeaineid, välja arvatud tasulisesse õppekavadesse kuuluvad õppeained ja vabaaineid (B-registri ained) järgmiselt:

- 1) täiskoormusega õppiv üliõpilane piiramatus mahus;
- 2) osakoormusega õppiv üliõpilane kahekordses oma õppekavas ette nähtud vabaõppe mahus.

(5) Enne 2013/2014. õppeaastat TTÜ-sse immatrikuleeritud üliõpilasel on õigus kuni 2013/2014. õppeaasta lõpuni deklareeritud õppeaine lisaeksamit sooritada kahe semestri jooksul pärast õppeaine deklareerimisselestri lõppu.

(6) Enne 2013/2014. õppeaastat TTÜ-sse immatrikuleeritud üliõpilastele kohaldatakse kuni 2014/2015. õppeaasta lõpuni õigust sooritada arvestustöö kolmel erineval ajal enne eksamisessiooni algust.

(7) Enne 2013/2014. õppeaastat immatrikuleeritud üliõpilastele kohaldatakse akadeemilist puhkust puudutavaid sätteid alljärgnevas sõnastuses kuni 2015/2016 õppeaasta lõpuni:

- 1) Akadeemiline puhkus on üliõpilase vabastamine tema soovil õppe- ja teadustööst üheks või mitmeks täissemestriks.
- 2) Üliõpilane võib omal soovil akadeemilisel puhkusel viibida igas kõrgharidusastmes kuni kaks semestrit. Sellele lisaks võib akadeemilisel puhkusel viibida järgmiselt: tervislikel põhjustel kuni neli semestrit, kaitseväeteenistuse korral kuni kaks semestrit ja lapse hooldamiseks kuni lapse kolmeaastaseks saamiseni.
- 3) Akadeemilist puhkust ja selle katkestamist taotletakse avalduse esitamisega dekaanile/õppeasutuse direktorile ja see vormistatakse õppekorraldusega. Akadeemilise puhkuse katkestamisel semestri sees loetakse terve semester õppetööst osavõtu semestriks.
- 4) Akadeemilisele puhkusele omal soovil võivad kõigi kõrgharidusastmete üliõpilased minna alates teisest õppetööst osavõtu semestrist. Avaldust saab esitada ainult kuni semestri punase joone päevani.
- 5) Kaitseväeteenistuskohustuse täitmiseks ja lapse hooldamiseks lubatakse üliõpilane akadeemilisele puhkusele mistahes ajal õppeaasta jooksul. Kaitseväeteenistuskohuse täitmiseks akadeemilisele puhkusele jäämisel peab üliõpilane esitama teatise kaitseväeteenistusse kutsumisest, lapse hooldamiseks akadeemilisele puhkusele jäämisel lapse sünnitunnistuse.
- 6) Tervislikel põhjustel lubatakse üliõpilane akadeemilisele puhkusele igal ajal semestri jooksul üldjuhul kuni auditoorse õppetöö viimase päevani korraga üheks täissemestriks. Tervislikel põhjustel akadeemilise puhkuse taotlemisel peab üliõpilane esitama arstitõendi, millel on arsti soovitus akadeemilisele puhkusele jäämiseks. Eksamisessiooni ajal haigestumise korral on üliõpilasel võimalik taotleda eksamite sooritamise tähtaegade pikendamist.
- 7) Tervislikel põhjustel akadeemilisel puhkusel viibimise katkestamiseks peab üliõpilane esitama arstitõendi.
- 8) Avaldust akadeemilisele puhkusele minemiseks saab esitada õppeinfosüsteemi kaudu. Käesoleva lõike punktides 5, 6 ja 7 nimetatud lisadokumendid ning akadeemilise puhkuse katkestamise avaldus tuleb esitada dekaanati.
- 9) Akadeemilisel puhkusel viibimise ajal võib üliõpilane soovi korral esitada õpingukava, võtta osa õppetööst ning sooritada eksameid ja arvestusi.

(8) Enne 2013/2014. õppeaastat immatrikuleeritud üliõpilastele kohaldatakse kuni 2015/2016. õppeaasta lõpuni, lisaks määruse paragrahvis 21 eksmatrikuleerimise põhjusena õppekoha kaotamist alljärgnevatel juhtudel:

- 1) üliõpilane kaotas tasuta (RE) õppekoha seoses REL-i ammendumisega ja tasuta (RE) õppekohal õppimise aega ei ole pikendatud või pikendus on ammendunud ning ta ei ole sõlminud õppekulude hüvitamise lepingut üleminekuks tasulisele (REV) õppekohale;
- 2) üliõpilane kaotas tasuta (RE) õppekoha seoses üleviimisega osakoormusega õppesse ja ta ei ole saanud punase joone päevaks uut tasuta (RE) õppekohta või ta ei ole sõlminud õppekulude hüvitamise lepingut üleminekuks tasulisele (REV) õppekohale;

üliõpilane kaotas vähendatud tasumääraga (TREV) õppekoha seoses temale eraldatud semestrite limiidi ammendumisega ja ta ei ole sõlminud õppekulude hüvitamise lepingut üleminekuks tasulisele (REV) õppekohale.

(9) Taasimmatrikuleeritud üliõpilastele, kes on immatrikuleeritud enne 2013/2014. õppeaastat, kehtivad samad käesoleva eeskirja sätted, mis enne 2013/2014. õppeaastat immatrikuleeritud üliõpilastele.

§ 27. Kehtetuks tunnistamine

Tunnistatakse kehtetuks TTÜ nõukogu 16. juuni 2009 määrusega nr 4 kinnitatud „Tallinna Tehnikaülikooli õppekorralduse eeskiri“ (muudetud nõukogu 15.12.2009 määrusega nr 12, 15.06.2010 määrusega nr 4, 21.12.2010 määrusega nr 12, 24.01.2012 määrusega nr 2).

§ 28. Jõustumine

(1) Määrus jõustub 2013/2014. õppeaastast.

(2) Määruse § 7, § 8, § 10 ja § 20 jõustuvad enne 2013/2014. õppeaastat immatrikuleeritud üliõpilastele alates 2016/2017. õppeaastast.